

მიმართვა ხელისუფლებას ასოცირების შეთანხმების შესრულების შესახებ ევროპარლამენტის რეზოლუციასთან დაკავშირებით

არასამთავრობო ორგანიზაციათა არაფორმალური კოალიცია, რომელიც საქართველოსა და ევროკავშირის შორის გაფორმებული ასოცირების ხელშეკრულების (დემოკრატია, კანონის უზენაესობა, ადამიანის უფლებები, თანასწორობა, და გარემოს დაცვა) შესრულების მონიტორინგს 2014 წლიდან ახორციელებს, მიესალმება ევროპის პარლამენტის მიერ ხელშეკრულებით ნაკისრი ვალდებულებების შესრულების შესახებ მომზადებულ 2018 წლის 15 ნოემბრის ანგარიშს.

წარმოდგენილი ანგარიში კრიტიკულად ასახავს იმ რეალობას, რაც საქართველოში დემოკრატიისა და ევროკავშირში ინტეგრაციის კუთხით არსებობს. მნიშვნელოვანია, რომ დოკუმენტში წარმოდგენილი გამოწვევები რეალურად იქნას აღქმული და საქართველოს ხელისუფლებამ ისინი გაითვალისწინოს სამომავლო რეფორმების დაგეგმვის პროცესში.

კოალიცია დადებითად აფასებს კანონის უზენაესობის და ადამიანის უფლებების დაცვის მიმართულებებით ანგარიშში ასახულ პოზიტიურ შედეგებს. ანგარიში ხაზს უსვამს საქართველოს ხელისუფლების მიერ შრომის უფლებების დაცვის კუთხით გადადგმულ ნაბიჯებს, მათ შორის შრომის უსაფრთხოების შესახებ კანონის მიღებას. მნიშვნელოვანია, რომ საქართველომ რატიფიცირება გაუკეთა ევროპის საბჭოს კონვენციას „ქალთა მიმართ ძალადობის და ოჯახში ძალადობის წინააღმდეგ ბრძოლისა და პრევენციის შესახებ“. ასევე მნიშვნელოვანია გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსის მიღება.

არსებული მიღწევების ფონზე აუცილებელია, რომ საქართველოს ხელისუფლებამ თვალი არ დახუჭოს იმ პრობლემებზე, რომელზეც ანგარიშში ყურადღება გამახვილებული. კერძოდ:

- იზიარებს რა, ვენეციის კომისიის შეფასებას ევროპის პარლამენტი წუხილს გამოთქვას პროპორციული საარჩევნო სისტემის ამოქმედების 2024 წლამდე გადადების გამო¹;
- ევროპის პარლამენტი ცალსახად უჭერს მხარს საქართველოს ტერიტორიულ მთლიანობას და ხაზს უსვამს, რომ რუსეთის ფედერაცია განაგრძობს საქართველოს ტერიტორიების ოკუპაციას. მიესალმება საქართველოს მიერ ე.წ. „ოთხოზორია-ტატუნაშვილის“ სიის შექმნას და აკვირდება საქართველოსა და რუსეთის შორის ევროპის ადამიანის უფლებათა სასამართლოში მიმდინარე დავას, რომელიც რუსეთის მხარის მიერ სამხრეთ ოსეთსა და აფხაზეთის ტერიტორიაზე მცხოვრები ადამიანების წინააღმდეგ ჩადენილი ძალადობის ფაქტებს უკავშირდება²;
- ევროპის პარლამენტი ხაზს უსვამს, რომ ქვეყანაში მაღალი დონის ელიტური კორუფციის არსებობა სერიოზულ საკითხად რჩება და ხელისუფლებას ასეთ შემთხვევებზე სათანადო რეაგირებისკენ მოუწოდებს³; ამასთან, იმეორებს პოლიტიკისა და ეკონომიკური ინტერესების ეფექტური გამიჯვნის აუცილებლობას.

¹ 14-ე პუნქტი

² 19-ე პუნქტი

³ 22-ე პუნქტი

- ევროპის პარლამენტი ღრმა შემფოთებას გამოთქვას თურქეთის ხელისუფლების მხრიდან საქართველოში მცხოვრებ თურქეთის მოქალაქეებსა და თურქულ სასწავლო დაწესებულებებზე განხორციელებული ზეწოლის გამო. ამასთან, მოუწოდებს საქართველოს ხელისუფლებას, ყურადღებით შეისწავლოს შესაბამისი საქმეები და უზრუნველყოს, რომ მართლმსაჯულების პროცესი და მასთან დაკავშირებული მოქმედებები შესაბამისობაშია ევროპულ პრინციპებსა და სტანდარტებთან⁴;
- პრობლემებად რჩება პროკურორთა საბჭოს პოლიტიკური მიუკერძოებლობისა და შინაგან საქმეთა სამინისტროს საქმიანობის საპარლამენტო ზედამხედველობის საკითხები⁵;
- საჭიროა მოსამართლეების შერჩევის, დანიშვნის, დაწინაურებისა და დისციპლინური პასუხისმგებლობის პროცესის უფრო მეტი გამჭვირვალობა;
- ევროპის პარლამენტი შემფოთებულია, რომ საქართველოს ხელისუფლებამ ამ დრომდე ვერ უზრუნველყო საჯარო ინფორმაციის ხელმისაწვდომობის შესახებ ახალი კანონმდებლობის მიღება⁶;
- ევროპის პარლამენტი უარყოფითად აფასებს აზერბაიჯანელი ჟურნალისტის აფგან მუხთარლის თბილისში უკანონო დაკავებას და მის აზერბაიჯანში გატაცების გამოძიების საქმეში პროგრესის არარსებობას უკავშირდება. ევროპარლამენტის ანგარიში ხაზს უსვამს, რომ აღნიშნული შემთხვევა ქვეყნის უსაფრთხოების სამსახურების მუშაობაში არსებულ პრობლემებსა და მათ საქმიანობაში პოლიტიკურ ჩარევაზე მიუთითებს⁷.
- ანგარიში ყურადღებას ამახვილებს ყოფილი პრემიერმინისტრის ვანო მერაბიშვილის საქმესთან დაკავშირებით ადამიანის უფლებათა ევროპული სასამართლოს მიერ 2017 წლის 28 ნოემბრის გადაწყვეტილებაზე⁸ და ამასთან ერთად საქართველოს ხელისუფლებას მოუწოდებს წინა ხელისუფლების მიერ ჩადენილი ადამიანის უფლებათა დარღვევის შესაძლო ფაქტების გამოძიების პროცესი იყოს ღია, გამჭვირვალე და დაეფუძნოს ადამიანის უფლებათა დაცვისა და კანონის უზენაესობის პრინციპებს;
- მოუწოდებს საქართველოს ხელისუფლებას ებრძოდოს სიძულვილის ენას და დისკრიმინაციას, დაიცვას უმცირესობების უფლებები და შრომის კანონმდებლობაში შესაბამისი ცვლილებების შეტანით უზრუნველყოს მათი შრომის ბაზარზე ინტეგრირება⁹;
- ევროპის პარლამენტი საქართველოს ხელისუფლებას მოუწოდებს მომდევნო ნაბიჯები გადადგას ქალთა წინააღმდეგ ყველა ფორმის ძალადობის, სამუშაო ადგილზე და საჯარო სივრცეში სექსუალური შევიწროვებისა და პოლიტიკაში ქალთა ჩართულობის გაზრდის მიმართულებით¹⁰; ამასთან, ევროპის პარლამენტი მიესალმება საქართველოს მიერ სამოქალაქო თანასწორობისა და ინტეგრაციის სახელმწიფო სტრატეგიის მიღებას და ხელისუფლების მოუწოდებს მისი აღსრულების მიზნით უზრუნველყოს ეფექტური მონიტორინგის მექანიზმის ჩამოყალიბება.
- ანგარიში საქართველოს ხელისუფლებას მოუწოდებს გაზარდოს ბავშვების, მათ შორის შეზღუდული შესაძლებლობების მქონე ბავშვებისთვის განათლებაზე ხელმისაწვდომობა; ასევე, ყურადღება მიაქციოს ბავშვთა უფლებების დაცვის კუთხით რელიგიური გაერთიანებების ქვეშ მოქმედ საბავშვო დაწესებულებებში არსებულ სიტუაციას¹¹.

⁴ 23-ე პუნქტი

⁵ 24-ე პუნქტი

⁶ 26-ე პუნქტი

⁷ 31-ე პუნქტი

⁸ 32-ე პუნქტი

⁹ 34-ე პუნქტი

¹⁰ 36-ე პუნქტი

¹¹ 37-ე პუნქტი

- ევროპის პარლამენტი ასევე მოუწოდებს საქართველოს ხელისუფლებას გაზარდოს შრომის უსაფრთხოების შესახებ კანონის მოქმედების არეალი, რათა მან დაფაროს დასაქმების ყველა სფერო გამონაკლისების გარეშე¹².
- ამასთან ევროპის პარლამენტი საქართველოს ხელისუფლებას მოუწოდებს, გაზარდოს გამჭვირვალობა საჯარო შესყიდვების სფეროში და განსაკუთრებული აქცენტი გააკეთოს პირდაპირი შესყიდვის წესით გაფორმებული ხელშეკრულებების რაოდენობის შემცირებაზე¹³.
- ევროპის პარლამენტი მოუწოდებს საქართველოს ხელისუფლებას, მიიღოს ჰაერის დაბინძურების წინააღმდეგ ბრძოლის სტრატეგია¹⁴. ითვალისწინებს რა საქართველოს მთავრობის მიერ ჰიდროენერჯის შემდგომი განვითარების შესახებ მიღებულ გეგმას საქართველოს მხარეს მოუწოდებს უზრუნველყოს ჰიდროენერგეტიკული პროექტების შესაბამისობა ევროკავშირის სტანდარტებთან, რაც გარემოზე ზეგავლენის შეფასების პროცესის გამჭვირვალობას და გადაწყვეტილების მიღებისას ყველა დაინტერესებული მხარის ჩართულობას უზრუნველყოფს¹⁵.

არასამთავრობო ორგანიზაციათა არაფორმალური კოალიცია სრულად იზიარებს ევროპის პარლამენტში წარმოდგენილ შეფასებებს და მოუწოდებს:

- **საქართველოს პრემიერმინისტრსა და საგარეო საქმეთა მინისტრს** უფრო აქტიურად ჩაერთონ ასოცირების ხელშეკრულების შესრულების პროცესში;
- **ხელისუფლებამ** ამ წლის ბოლომდე წარმოადგინოს ასოცირების ხელშეკრულების შესრულების 2019 წლის სამოქმედო გეგმა, სადაც გაწერილი იქნება კონკრეტული აქტივობები მომავალი წლისთვის ასოცირების ხელშეკრულებით ნაკისრი ვალდებულებებისა და ევროპის პარლამენტის მოცემულ ანგარიშში წარმოდგენილ გამოწვევებზე შესაბამისი რეაგირებისთვის;
- **საქართველოს პარლამენტმა** უფრო ეფექტურად განახორციელოს კანონის უზენაესობის, მართლმსაჯულების, ადამიანის უფლებების დაცვის, თანასწორობის, სოციალური, შრომის უფლებებისა და ბავშვთა უფლებების დაცვის მიმართულებებით ასოცირების ხელშეკრულებით აღებული ვალდებულებების შესრულებაზე ზედამხედველობა.

¹² 39-ე პუნქტი

¹³ 42-ე პუნქტი

¹⁴ 46-ე პუნქტი

¹⁵ 49-ე პუნქტი